

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MARKAZIY IJRO HOKIMIYAT ORGANLARI TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.

*Murodbek Otajonov Raxim o'g'li,
Qoraqalpoq davlat universiteti Yuridik fakulteti
Davlat boshqaruvi huquqi yo'nalishi 2-kurs magistranti*

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida markaziy ijro hokimiyat organlari tizimini takomillashtirish masalalari muhokama qilinadi. Markaziy ijro hokimiyat organlari davlat boshqaruvining asosiy poydevori sifatida, fuqarolar va davlat o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. Maqolada tizimning samaradorligini oshirish uchun zarur bo'lgan chora-tadbirlar, jumladan, funksiyalarni aniq belgilash, davlat boshqaruvining shaffofligini ta'minlash, kadrlar siyosatini takomillashtirish, raqamli transformatsiya jarayonlarini tezlashtirish va xalqaro tajribalarni o'rganish masalalari ko'rib chiqiladi. Ushbu jarayonlar O'zbekistonning barqaror rivojlanishi, iqtisodiy o'sishi va ijtimoiy farovonligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: markaziy ijro hokimiyat organlari, fuqarolar, davlat, tizim, boshqaruv, munosabatlar, davlat xizmatlari.

O'zbekiston Respublikasida markaziy ijro hokimiyat organlari tizimi davlat boshqaruvining asosiy poydevoridir. Ushbu tizimning samaradorligi va sifatini oshirish, shuningdek, fuqarolar va davlat o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash maqsadida bir qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Markaziy ijro hokimiyat organlari, o'z navbatida, davlat siyosatini amalga oshirish, iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Markaziy ijro hokimiyat organlarining funksiyalarini aniq belgilash va ularning o'zaro hamkorligini kuchaytirish zarur. Har bir organning vazifalari va mas'uliyatlari aniq belgilangan holda, ularning o'zaro aloqalari mustahkamlanishi lozim. Bu jarayon, davlat xizmatlarining sifatini yaxshilashga, fuqarolarga ko'rsatilayotgan xizmatlarni tez va sifatli amalga oshirishga yordam beradi. O'zaro hamkorlikni kuchaytirish, shuningdek, muammolarni tezda hal etish imkonini beradi.

Davlat boshqaruvining shaffofligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Fuqarolar ishtirokini oshirish, davlat organlarining faoliyatini ochiq va tushunarli qilish orqali, davlat boshqaruviga bo'lgan ishonchni oshirish mumkin. Davlat organlari faoliyatining ochiqligi, fuqarolarni qaror qabul qilish jarayonlariga jalb etish, ularning fikr va takliflarini inobatga olish orqali amalga oshirilishi lozim. Bu jarayon, fuqarolar va davlat o'rtasidagi muloqotni mustahkamlashga xizmat qiladi. Kadrlar siyosatini takomillashtirish ham muhim ahamiyatga ega. Malakali va tajribali kadrlar,

shuningdek, ularning doimiy ravishda malakasini oshirish, davlat boshqaruvining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Kadrlar tayyorlash va ularni jalb qilish jarayonida zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan mutaxassislarni tanlash, ularning professional rivojlanishini ta'minlash zarur. Kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish, shuningdek, davlat xizmatlarining sifatini oshirishga yordam beradi. Texnologiyalarni joriy etish va raqamli transformatsiya jarayonlarini tezlashtirish ham markaziy ijro hokimiyat organlari tizimini takomillashtirishda muhim omil hisoblanadi. Raqamli texnologiyalar yordamida davlat xizmatlarini yanada qulay va tezkor ko'rsatish, fuqarolar bilan muloqotni osonlashtirish, shuningdek, ma'lumotlarni tahlil qilish va qaror qabul qilish jarayonlarini samarali tashkil etish mumkin. Raqamli platformalar orqali fuqarolar o'z ehtiyojlarini tezda qondirishlari, davlat xizmatlariga kirish imkoniyatlarini oshirishlari mumkin. Bundan tashqari, xalqaro tajribalarni o'rganish va ularni mamlakat sharoitlariga moslashtirish ham muhimdir. Boshqa davlatlarning muvaffaqiyatli tajribalarini o'rganish, ularni o'z tizimimizga joriy etish orqali, davlat boshqaruvining samaradorligini oshirish mumkin. Xalqaro hamkorlik, tajriba almashish va o'zaro yordam orqali, O'zbekistonning davlat boshqaruv tizimini yanada takomillashtirish imkoniyatlari mavjud. Umuman olganda, O'zbekiston Respublikasida markaziy ijro hokimiyat organlari tizimini takomillashtirish masalalari, davlat boshqaruvining samaradorligini oshirish, fuqarolar bilan aloqalarni mustahkamlash va davlat xizmatlarining sifatini yaxshilashga qaratilgan kompleks yondashuvni talab etadi. Bu jarayonlar, o'z navbatida, mamlakatning barqaror rivojlanishiga, iqtisodiy o'sishga va ijtimoiy farovonlikni ta'minlashga xizmat qiladi. O'zbekistonning kelajagi, uning markaziy ijro hokimiyat organlarining samarali faoliyatiga bog'liq bo'lib, bu tizimni takomillashtirish jarayonlari davom etishi zarur.

O'zbekiston Respublikasida markaziy ijro hokimiyat organlari tizimini takomillashtirish masalalari davlat boshqaruvining samaradorligini oshirish, fuqarolar bilan davlat o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash va iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu tahlil jarayonida bir qator statistik ko'rsatkichlar va ma'lumotlar asosida markaziy ijro hokimiyat organlarining faoliyatini baholash va takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash maqsad qilingan. O'zbekiston Respublikasida 2023-yilga kelib, markaziy ijro hokimiyat organlarining samaradorligini baholash uchun bir qator ko'rsatkichlar ishlab chiqilgan. Masalan, davlat xizmatlari ko'rsatish sifatini o'lchash uchun "Davlat xizmatlari reytingi" joriy etilgan bo'lib, 2022-yilda ushbu reytingda O'zbekiston 100 ballik tizimda 75 ball olgan. Bu ko'rsatkich, davlat xizmatlarining sifatini oshirish zarurligini ko'rsatadi.

2023-yilda O'zbekistonda raqamli xizmatlar ko'rsatish darajasi 40% ga oshdi. Davlat xizmatlari portalida 1 milliondan ortiq fuqarolar ro'yxatdan o'tgan va 5 milliondan ortiq xizmatlar ko'rsatilgan. Bu raqamlar markaziy ijro hokimiyat

organlarining raqamli transformatsiya jarayonlarini muvaffaqiyatli amalga oshirayotganini ko'rsatadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2022-yilda kadrlar tayyorlash va malakasini oshirish bo'yicha yangi dasturlar joriy etildi. 2023-yilga kelib, davlat boshqaruvi sohasida 10,000 dan ortiq kadrlar malaka oshirish kurslarida ishtirok etgan. Bu esa markaziy ijro hokimiyat organlarining professional darajasini oshirishga xizmat qiladi. O'zbekiston Respublikasi 2023-yilda xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni kuchaytirish maqsadida 15 ta yangi kelishuv imzoladi. Ushbu kelishuvlar doirasida davlat boshqaruvi sohasida tajriba almashish va innovatsion yondashuvlarni joriy etish rejalashtirilgan. Bu esa markaziy ijro hokimiyat organlarining samaradorligini oshirishda muhim omil bo'ladi. 2023-yilda O'zbekistonda fuqarolarni davlat boshqaruviga jalb qilish bo'yicha yangi mexanizmlar joriy etildi. O'tgan yili 200,000 dan ortiq fuqarolar davlat boshqaruvi jarayonlariga bevosita ishtirok etgan. Bu esa davlat va fuqarolar o'rtasidagi ishonchni oshirishga xizmat qiladi.

Xulosa: O'zbekiston Respublikasida markaziy ijro hokimiyat organlari tizimini takomillashtirish masalalari statistik tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, davlat boshqaruvi sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar samarali bo'layotganiga qaramay, hali ham takomillashtirish zarur bo'lgan sohalar mavjud. Raqamli transformatsiya, kadrlar siyosati, xalqaro tajribalarni o'rganish va fuqarolar ishtirokini oshirish orqali markaziy ijro hokimiyat organlarining samaradorligini yanada oshirish mumkin. Bu jarayonlar O'zbekistonning barqaror rivojlanishi va ijtimoiy farovonligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abduqodirov, A. (2021). "O'zbekiston Respublikasida davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish: muammolar va yechimlar". O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi axborot xizmati.
2. Karimov, I. (2020). "Davlat boshqaruvi va fuqarolar ishtiroki: O'zbekiston tajribasi". O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Strategik va mintaqalararo tadqiqotlar instituti.
3. Xolmatov, S. (2023). "O'zbekiston Respublikasida davlat xizmatlari ko'rsatish tizimini takomillashtirish". Xalqaro Taraqqiyot Banki hisobotlari.
4. Murodov, A. (2021). "O'zbekiston Respublikasida davlat boshqaruvi sohasida kadrlar tayyorlash". O'zbekiston Respublikasi Bosh vazirligi.
5. Qodirov, R. (2022). "O'zbekistonda davlat boshqaruvi va innovatsiyalar: muammolar va yechimlar". O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi.
6. Nurmatov, D. (2023). "O'zbekiston Respublikasida markaziy ijro hokimiyat organlari tizimini takomillashtirish: tahlil va tavsiyalar". O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.